އޮޑުވަސް

ޢަބްދުﷲ އަޙްމަދު، މުދިރު / ހއ. އިހަވަންދޫ

(2015 މާރިޗް މަހުގެ އިދުހާ ގޫ)

ހަދާން އިތުރު ގޮތެއް ނުވެސް ވަރުގަދަ ރާޅެއް ކޮށް ދީ ކުރިން އެއް ވަރުގަދަ ރާޅުތަކް ބަލައި ވަރުޗި ކުރިއަށް ދުވަން ފެށުމުންނެވެ. އެކަންކަމާ އަރަނަރަށް ބޮޑު ބަލައިހަކަށެވެ. އިރުއިރުކޮށާ އެމަނިކު ފެންނަނީއެވެ. މަރުވެފައިވާ އެ ދީ ކުރިން ތޮމަހިން ފެންނަނަށްވެސް ހިވެނިއެވެ. ވަރުބަލުވެގެން ތަނަކު އަނބުވާ ތާއްހަރުޖެހިޔާއިރަރު އެ ވަރުގަނޑު ދީ ކުރިން ތުދުވެގެން އަނނަ ކަމުގެ އިބްސާސް ކުރުވިއްޖެއެވެ. އެހެންވެ ބަހަރު ބޯނޮންތި އެ ސަރަހައްދު ދުރާލާ ރަދުގެ އަނދެ ފަރާތަރް ދާނެވެ. ބަނޑުހަމައިލަން އިޙްސާސްކުރުވުން ފެނި އެ ދުވަހުގެ މަންދުން އެނބުރިފައްސަ ދެކުނުވެ. އެއްސް ކުރިތަތޮ ތުރަތިން ކާރި ހުވައި އެއްކަޑު ބަހަރުގެ މަސައްކަތްތަން އަރަނަރަ ކަން އެއްޖެއް ހުދައިދިނެވެ. ގޭނުދުރަނަރު ފަރާތުފައިވާ ހުސްފުޑުގައި ހުރި ފެންގޮއް އެއް ފުޅިއަކަރް އަޅައިގެން ފެން ދިޔަ ކަރު އަރަނަރަނަރު ގެނެސްދުވުން ދިޔައެވެ. އެގޮތުގައި ފަސްވަރުކަރް ދުވަސް ފާހަގަކުރަނަރު މުޅި މިހާ ހަމައަކަރް ހާދިއްޖެއެވެ.

ވަރައިގެން ދަރައްޖާ ހިސާބު ވެސް ފެންނާކަށް ނެތެވެ. އެއީ މިހުން ނުވާ ފަސްދަރަނާކެވެ. އަރަރުމުގެން ދަމުރު އަހައިސް އުޅުން ދަރައް ނުނުވެ. މީން ދުވަރަކު މިހަކު އަހައިސް އުޅުން ދަރައްއަށް ހިލައް ނުވެއެވެ. އެކަހަމަ ނިހަދާނަށް ފެންނާކަން ނުދެވެ. ކުރާށް ކަމުގައި އިތުރުކަރް ނުދެވެ. މިދެވުގައި ދުވަސްބައް ގެނުން ނުދޭން ގޮތައް އަރަރުމުންނަކަރް ނުދެވެ. 2004 ވަނަ އަހަރު ދާއްޖެއަރު ކުރިމަތިވި ސުނާމީގައި ގެއްލުން މިހުންގެ ޖިސްމަރު އަރަރުމުންގެ ނަން އެރުން ނުމުން އިތުރުކަމުގެ ނަމާންކަން އެނގޭހާތީ، ﷲ އަރު ވަޔާތުގާރުރުން ނުމުން ކަމުއް ނުދެވެ. އަރަރުން މާދުސްވާ ކުރުމު ފަހަރަކު ބަހަނުގެ ހަރު ނަސޭބަދުން އަރަރުން ހަމައަކަރް އަދުވައެވެ.

ބަހަނުގެ ހިވާ ކަމާއި މުޅިވެރިކަމުން ހައްޔަރު ދުވަސްތަކްތަކުގައި އެ ފަރު ބަރުގެ ހާލު ފަރުގައި ކުއްވަރުތަކްގެ ޖެހުމެއް ފަސްނަ ބެއްކުރީއެވެ. މަށްމަނުގެން ހަމައަކަރު އެއްމަން ދިޔަ ވަރަކަރް އަމިއްލައަރު ދިރިއެއްގެވެސް ގޮތް ވެސް ފުރި އެ ދިރިއެއްމަރު އަރަރުމުގެ ހިތް ޖެހިނެސް ފެނުމެވެ. މިނިވަންކަމާއި އެއްގޮތް ހިތްވަނަ ޖެހަނަ މާރައްމަރުކަރު އެ މާރައްމަރު ބަދަލުވާން ފުރީއެވެ. ދުވަސްތަކު އެދޫމަގު ދުވަހުން ދިޔައިމަވެ. އާ ކަނޑައްބޮއްހާގައި އާ ގޮތުގެ ތަޖުރިބާ ކުރުވުން އަރުތަކެހިރުން ކާނަގެ ގޮތަގައި ކާނަ ސާވާނު ޖަގާކަރުވުން ދިޔައިމަވެ. ބަހަނުގެ ބޮޑަ މަސައްކަތުން ފެން ވަރާ ފެން ބޯނި ވަގުއް ކާނަ އެދުރިގެ ދިރިއުޅުމަކަރު ފަހި ބޭނުންކަރު އެ ފަރުކަރު ބަދަލުވިއެވެ. އެއީ އަރަރުމުގެ ސުވަރުގެވަނަރު ވެގެން ދިޔައެވެ. ބަހަނަޔާ ސިއްޔާ ދާއިރާގެ މިހަކަތްތަކާއި ބައްލައް ފެއްޖެ ނަމަ ކަނުވަރުސާ ގޮތް އާސާއަރު އެނގެއެވެ. ދުވަސްތަކު މާޖާ އެކުވެމުން ދިޔައެވެ. އެމަރު ހަރުގައި ހަދާ ކަރުވުން ދުވަހުގެ އަދަދު އަރަރުމުންނަކަރު ނުމުމުން. ތަޖުރާ ގޮތްތަރިން ހައްޔަރު އަރަރު

ވެދާނެކަމުގެ. އަހަރުމެންގެ އުންމަތު ފަޚުރުވެރިވާނޭ ޤާބިލު ކުއްޖެއް ވެސް ލިބުނެވެ. ވިސްނުމުގެ ހުރިހާ ކަމެއްގައި އުފާވި ހަސަނެވެ. އަހަރެންނަށް ހަސަންގެ ފުރުން ހިތްވަރު ލިބުނެވެ.

ދަރިފުޅަށް މިހާރު ތަޖުނުން ވެސް އެއް އަހަރު ފުރިއްޖެއެވެ. އަހަރެން ހުރީ ދަރިފުޅު ގޮވައިގެން ވައި ޖައްސައިލާން އެތެރެއަށް ނުކުމެއެވެ. ހަސަން ދިޔައީ ދަނޑު ހައްދަ ސަރަހައްދަށެވެ. އެދުވަހު ކާރު ސަވާރު ހުޅަނގެވެ. ބޮޑު އަޅުގަނޑު ގަނޑެއް އިވެން ފެށިއްޖެވެ. ބިންކަފާކަހަލަ އަޑު ފައިގަނޑު ގަނޑެއްކާލެވެ. ދަރިފުޅު ވެސް ބޮޑަށް ރޮން ފެށި އަޑުފައިގަނޑު ބޮޑުވަމުން ދާދިޔައީއެވެ. އެއަޑަށް ހަސަން ވެސް ދުވެފައި އަންނަތީން ފެނުނެވެ. އަހަރެންގެ ހަނދާނަށް އައީ އެ ދުވަހު އުރި ބޮޑު ރާޅު މަތިންނެވެ.

އޭރު އަހަރުމެންގެ މަތިން އައީ ބިޔަ ސުނާމީއެއް ދާރާން ފެނުނެވެ. ބޭޒީގެ މިސްރާބު ހުރި ހުޅަނގު ފަރާތުގައެވެ. ބަސްން ބަނޑައިލަން ނުކުޅެ ތިބީއަށް ނުކުމުގެ އަށް ހުޅުވަމުން ދިޔައެވެ. އަހަރެން ވެސް ބަސްނާއެކު އަތޮޅުހުޅުވަމުން ހަނާއެއް އަޅުގަނޑުކަރުވަމުން ދިޔައީމެވެ. ފުމެން ތެޅުމުންނެވެ. އެދު ބޭޒީ ރަށް ވަރައިގެން ބޮޑުއް ޖަހައިލުމަށްފަހު އަހަރުމެން މަތިން ދަނީއެވެ. އަޅުގެ ނުތޮތަނަށް އަހަރުމެން ހަޅުއްލިވީމެވެ. ނަމަވެސް ބޭޒީ އަހަރުމެން ފަސްލި ދިޔައީއެވެ. މާދުސްވީ ކަރުއްލުވައިލަމުން އަހަންނާ ބަސްން އެއްގަމާ ވީކަރު މިސްރާބު ޖެހިމެވެ. އަނއްކާ ވެސް އަޅު ގަދަވާހަން ހިލެގެން އުނބުރި ބަލައިލީމެވެ. އެދު ބޭޒީ މުދުގައި ޖައްސައިގެން އަހަރުމެން ތިބި ދިމާއަށް އަންނަތަން ފެނުނެވެ. އަހަރުމެން އުފުލިން ފުޅުނެވެ. ބާރުބަރަށް ހަޅުއްލަވަމުން އަހަރުމެންގެ ގައިގާ ބަސްން ބައްދައިލީއެވެ. އެއަށްފަހު ސަލާމަތަށް ތިރިވީއެވެ.

ބޭޒުން ދަތިން މިހަކަ ފާހިއެވެ. އަޅިސް އަހަރުމެންނާ ސަލާމަތްކޮށްލީއެވެ.

"އައްސަލާމް އަލައިކުމް! މި ނާރީދު!" އޮޅުނުން އެކަކު ވާހަކަދެއްކިއެވެ.

"ދަރުބާރު އައިސްގެންތަ؟" ދެވަނަ އަކް ހުރި މީހާ ސުވާލުކޮށްލިއެވެ.

"އަހަރުމެން މި އައީ މިނިސްޓަރި ވިދާޅުވެގެން މި ރަށް ރިސޯޓަކަށް ހަދަން ބިލްޑަން ހުށަހަޅާފައިވާ ކުރިން މިރަށުގެ ގޮޅިތަކުގެ ނަގައި ރަށް ކުޑަކޮށް ބަލައިލަން" ނާރީދު އަހަރެންގެ މޫނަށް ބަލައިލީއެވެ.

އަހަރުމެން ވެސް ކަންކަމާ ނުވާ ކިއައިދީ ހާލުގައި ޖެހިފައިކަން ކިއައިދިނީމެވެ. ހުރިހާ ވާހަކައެއް ކިއައިދިނުމުން ލަސްކޮށްލާފައި ބޭބޭ ނައްބަޖެހީއެވެ. ސިޔާ މާލެއަށް ކަމުގައި ބަލާފައެވެ. އެމީހުންގެ ފާހަގަކުރުން އަންގާ ގޮތުގައި އަހަރުމެންނަށް ދީބުނީ އަމުދުގެ ބާރު ދަނިގައި ވައިން އަމާ ފެށު ބަހައްޓާއެވެ. ބޭބެ އަރުވައި އަހަރުމެން ހާލުގައި ހުރިހާ ނަސީބެއް އާއިލާގެ އަރައިލާކަރު ދަރިފުޅާއި އަހަރުމެންގެ ޝަރަފާ ބާރުމަތިން ނިމުނެވެ. ވަނަވަރު އަސްތަކަށް ހުރުމުގެ ލޮބުވަތްތަކެއް ދިނީއެވެ.

އަހަރެންނާ ބަލައިލާފައި ބަސްނާގެ ވާހަކަ. ބައިން ވެސް ކަނޑުން ފަޅު ކާކުބާ ކަރުނައަޅުވާ ކަރުވަކަމެއް ފެނިގެންނެވެ. ދެ ފަސްބައި އެއްފަހަރާ ކަރުނަ އަޅާލިއެވެ. ކަރަށްބާރު ބަލިބަލިކަން ސަލާމަތްވީއެވެ. އަހަރުމެން ހިތް ބިރުވެރި ކަމުގައި ބަނޑުއެރި ސަލާމަތްތަކުގެ ދުވަހުގެ ބަލާނަކަމެވެ. ހަލާކު ބަހަނީ ސަލާމަތްކޮށްދިން ފެއްސަށެވެ. ހިދުނި ބިލާޑަލަކުން އިރުކުލަ ދަރިފުޅު ބަނޑަށް ގޭބިލާއިގެ އޭރު ލާނުކުރާތީ 10 އަހަރު ވީ ދުވަހުއެވެ. އާއިލާވެ.

އެއީ 2014 ޑިސެންބަރު މަހުގެ 26 ވަނަދުވަހުއެވެ. ދިވެހިންގެ އެއްބައިވަންތަ ކަމުގެ ދުވަހުއެވެ. ލިބުނު ހިތްދަތިކަމާ މާތްރަސްކަލާ ޝުކުރު އަދާކުރުމުގެ ނިއުމަތް މާތްاللهُ ދެއްވި ދުވަހެވެ. ހާސްކަމާއި މާތްރަސްކަލުން ހިތްވަރު ބަޚުޝުކުރި ދުވަހެވެ. އެއީ އަހަރެންގެ ހިތުން ފިލުވައިލާން ދަތި ހަނދާންތަކެކެވެ. ކަންތަ އަހަރެއްގެ އެ ދުވަސް އެއީ ހިތަށް އުނދަގޫތަކެއް ކުރާވާ ދުވަސްކަން މިވަނީ ވެފައެވެ. އުފާވެރިކަން ގެނުވި ދުވަސްކަން ވެސް މި ވަނީ ވެފައެވެ. އެ ދުވަހަށްފަހުން އަހަރެން އުޅުމުން މި އަންނަނީ މާތްގަދައެވެ. އަހަރެންގެ މައިންބަފައިން ގެއްލިގެން ހަމައެކަނި ދެމަފިރިންނާއި ދަރިފުޅެވެ. އެއްމިދު މިކަރަނީ އަހަރުމެން ފަދައިން އުޅުނުން ވެސް ކޮންމެވެސް ދުވަހަކުން ސަލާމަތްވާނެކަމަށެވެ. އިންތިޒާރު މި ކުރަނީ އެ ދުވަހަކަށެވެ.